

مرکز مجاز امام صادق (ع)

اصول الفقه

نسخ قرآن کریم

جلسه ۳۱۵

استاد نجار زاده

نسخ قرآن کریم

امکان نسخ قرآن کریم:

مهمترین شبهات درباره امکان وقوع نسخ:

- شبهه سوم: اگر نسخ را بخاطر انتهاء زمان مصلحت بدانیم، قطعاً شارع ناسخ، علم به زمان انتهاء مصلحت داشته؛ پس حکم درواقع موقتا جعل شده از طرف شارع و دلیلی که از آن برای نسخ استفاده می‌شود، درواقع مبین و کاشف از مراد ناسخ است؛ پس این همان معنای تخصیص بوده و فرقی بین نسخ و تخصیص نیست.

جواب: قبول داریم که حکم منسوخ، زمانش تمام شده؛ ولی معنایش این نیست که از اول موقت بوده؛ بلکه خداوند متعال، این حکم را به نحو مطلق و بنابر مصلحتی که خودش به آن علم داشته ایجاد کرده؛ پس این حکم، ثابت است مادامی که مصلحت وجود دارد؛ مثال: مثل چیزی که خداوند متعال آن را خلق و بعداً معدوم می‌کند؛ معنای این کار این نیست که این خلقت، از ابتدا موقتی بوده.

فرق تخصیص و نسخ:

این است که در تخصیص، حکم از اول امر، بصورت مقید انشاء شده ولی لفظ، به حسب ظاهر، عام آمده و بعداً دلیل مخصص، کشف از مراد می‌کند و حکم را تخصیص می‌زند؛ اما در نسخ، حکم از اول بصورت مطلق انشاء شده و اگر نسخ آن را رفع نکند، دوام خواهد داشت؛ و نسخ، محوکننده حکم ثابت است.

- شبهه چهارم: کلام خداوند متعال قدیم است و آنچه قدیم است، رفع و نسخش محال است.

جواب:

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

۱- به فرض قبول قدیم بودن کلام خداوند، مراد از نسخ، نسخ تلاوت است؛ پس این اشکال، نمی‌تواند دلیل برای بطلان اصل نسخ باشد.

۲- در خود قرآن کریم، آیاتی وجود دارد که دلالت بر امکان نسخ تلاوت دارد، مثل آیه «و إذا بدلنا آیه مکان آیه...»؛ از این آیه برداشت می‌شود که یا کلام خداوند متعال قدیم نیست؛ یا اگر قدیم هم باشد، نسخش ممکن است.

۳- معنای نسخ تلاوت این نیست که اصلاً کلام خداوند متعال معدوم شود؛ بلکه مراد این است که تبلیغ این آیه و ارتباط مکلفین با آن رفع شده است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv